

Minister i Ministerstwo – pozycja administracyjnoprawna

Maciej M. Sokołowski

WPiA UW

Konstytucja RP

Art. 147.

- Rada Ministrów składa się z Prezesa Rady Ministrów i ministrów.

Art. 149.

- Ministrowie kierują określonymi działami administracji rządowej lub wypełniają zadania wyznaczone im przez Prezesa Rady Ministrów. Zakres działania ministra kierującego działem administracji rządowej określają ustawy.

Konstytucja RP

Art. 147.

- Rada Ministrów składa się z Prezesa Rady Ministrów i ministrów.

Art. 149.

- Ministrowie kierują określonymi działami administracji rządowej lub wypełniają zadania wyznaczone im przez Prezesa Rady Ministrów. Zakres działania ministra kierującego działem administracji rządowej określają ustawy.

Resort

- ❑ Wyodrębniona pod względem organizacyjnym gałąź administracji państwowej grupująca sprawy jednorodne lub pokrewne, kierowana przez jeden organ centralny.
- ❑ Zgrupowanie jednorodnych lub pokrewnych spraw przez osobne organy, urzędy i inne jednostki organizacyjne, poddane jednolitemu kierownictwu ze szczebla centralnego.
- ❑ Wyodrębniona gałąź + substrat organizacyjny (system organów).
- ❑ Tworzony w drodze ustawy.

Resort

USTAWA

z dnia 13 lipca 1990 r.

o utworzeniu urzędu Ministra Przekształceń Własnościowych.

Art. 1. Tworzy się urząd Ministra Przekształceń Własnościowych.

Art. 2. 1. Do zakresu działania Ministra Przekształceń Własnościowych należy realizacja polityki Państwa w zakresie przekształceń własnościowych, a w szczególności:

- 1) opracowywanie założeń polityki Państwa w zakresie prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych,
- 2) opracowywanie w porozumieniu z Ministrem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą założeń polityki Państwa w zakresie współpracy kapitałowej z zagranicą,
- 3) realizacja zadań określonych w przepisach o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych,
- 4) dokonywanie analiz stanu przekształceń własnościowych,

- 5) współpraca ze związkami zawodowymi, stowarzyszeniami, izbami gospodarczymi i innymi organizacjami społecznymi oraz z organami administracji państwowej i samorządu terytorialnego w zakresie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw prywatnych,
- 6) inicjowanie kształcenia i doskonalenia kadr w dziedzinie działalności prywatyzacyjnej, rynku papierów wartościowych i rozwoju firm prywatnych oraz upowszechnianie doświadczeń i informacji w tych dziedzinach,
- 7) wykonywanie innych zadań wynikających z odrębnych przepisów prawa.

2. Zadania Ministra Przekształceń Własnościowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1—6, nie naruszają kompetencji innych organów, które im służą z mocy odrębnych przepisów prawa.

Dział

- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej

Art. 1.

Ustawa określa zakres działów administracji rządowej, zwanych dalej „działami”, oraz właściwość ministra kierującego danym działem

- Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów

Art. 33 ust. 1. Prezes Rady Ministrów ustala, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres działania ministra, niezwłocznie po powołaniu Rady Ministrów, a jeżeli minister został powołany w innym czasie – niezwłocznie po jego powołaniu;

Rozporządzenie atrybucyjne

1478

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 18 listopada 2011 r.

w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki

Na podstawie art. 33 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres działania Ministra Gospodarki, zwanego dalej „ministrem”.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277, z 2010 r. Nr 57, poz. 354 oraz z 2011 r. Nr 117, poz. 676, Nr 185, poz. 1092 i Nr 232, poz. 1378.

2. Minister kieruje działem administracji rządowej — gospodarka.

3. Minister jest dysponentem części 20 budżetu państwa.

4. Obsługę ministra zapewnia Ministerstwo Gospodarki.

5. Organy podległe ministrowi lub przez niego nadzorowane określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. (poz. 1478)

WYKAZ ORGANÓW PODLEGŁYCH LUB NADZOROWANYCH PRZEZ MINISTRA GOSPODARKI

- 1) Prezes Głównego Urzędu Miar;
- 2) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki;
- 3) Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister działowy

- ❑ Ministra kierującego określonym działem określa się jako ministra właściwego do spraw oznaczonych nazwą danego działu.
- ❑ Minister kierujący działem administracji rządowej jest właściwy w sprawach z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie o działach administracji rządowej, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych w odrębnych przepisach do kompetencji innego organu.

Działy administracji rządowej

- administracja publiczna;
  - budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo;
  - budżet;
  - finanse publiczne;
  - gospodarka;
  - gospodarka morską;
  - gospodarka wodna;
  - instytucje finansowe;
  - informatyzacja;
  - członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej
- w Unii Europejskiej;
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego;
  - kultura fizyczna;
  - łączność;
  - nauka;
  - obrona narodowa;
  - oświata i wychowanie;
  - praca;
  - rolnictwo;
  - rozwój wsi;
  - rozwój regionalny;
  - rynki rolne;
  - rybołówstwo;
- Skarb Państwa;
  - sprawiedliwość;
  - szkolnictwo wyższe;
  - transport;
  - turystyka;
  - środowisko;
  - rodzina;
  - sprawy wewnętrzne;
  - wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne;
  - zabezpieczenie społeczne;
  - sprawy zagraniczne;
  - 28) zdrowie.

Szczególne działy administracji

- ❑ budżet + finanse publiczne + instytucje finansowe;
  - ❑ członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej + sprawy zagraniczne
  - ❑ obrona narodowa
    - ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej
- Art. 1. ust. 1.** Minister Obrony Narodowej jest naczelnym organem administracji państwowej w dziedzinie obronności Państwa.
- Ust. 2.** Minister Obrony Narodowej wykonuje swoje zadania przy pomocy Ministerstwa Obrony Narodowej, zwanego dalej „Ministerstwem”, w skład którego wchodzi Sztab Generalny Wojska Polskiego.

Wybrane działy administracji

- ❑ Dział gospodarka obejmuje sprawy gospodarki, w tym konkurencyjności gospodarki, współpracy gospodarczej z zagranicą, energetyki, oceny zgodności, miar i probiernictwa, własności przemysłowej, innowacyjności, działalności gospodarczej, promocji gospodarki polskiej w kraju i za granicą, umów offsetowych oraz współpracy z organizacjami samorządu gospodarczego.
- ❑ Do ministra właściwego do spraw gospodarki należą w szczególności sprawy:
  - kształtowania warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej;
  - podejmowania działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej;
  - formułowania założeń współpracy gospodarczej z zagranicą;
  - funkcjonowania krajowych systemów energetycznych, z uwzględnieniem zasad racjonalnej gospodarki i potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju;

Wybrane działy administracji

- ❑ Dział kultura fizyczna obejmuje sprawy:
  - sportu;
  - wychowania fizycznego;
  - rehabilitacji ruchowej.

- ❑ Dział łączność obejmuje sprawy poczty i telekomunikacji.
- ❑ Minister właściwy do spraw łączności sprawuje nadzór nad Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

- ❑ Dział turystyka obejmuje sprawy zagospodarowania turystycznego kraju oraz mechanizmów regulacji rynku turystycznego.

Zadania ministra działowego

- ❑ Minister jest obowiązany do **inicjowania i opracowywania polityki Rady Ministrów** w stosunku do działu, którym kieruje, a także przedkładania w tym **zakresie inicjatyw, projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów normatywnych** na posiedzenia Rady Ministrów – na zasadach i w trybie określonych w regulaminie pracy Rady Ministrów.
- ❑ W zakresie działu, którym kieruje, minister **wykonuje politykę Rady Ministrów i koordynuje jej wykonywanie przez organy, urzędy i jednostki organizacyjne, które jemu podlegają lub są przez niego nadzorowane.**

Kierownictwo, nadzór, koordynacja

- ❑ Minister, w celu **dostosowania do polityki ustalonej przez Radę Ministrów zasad i kierunków** działania podległych lub nadzorowanych centralnych organów administracji rządowej, innych urzędów lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, **może wydawać kierownikom** urzędów centralnych oraz kierownikom innych urzędów i jednostek organizacyjnych **wiążące ich wytyczne i polecenia**.
- ❑ Wytyczne i polecenia nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej.
- ❑ Wytyczne i polecenia **wydane ustnie, wymagają potwierdzenia na piśmie**.
- ❑ Minister **zapewnia współdziałanie** podległych urzędów centralnych

Wiceministrowie

- ❑ Minister wykonuje swoje zadania przy pomocy **sekretarza i podsekretarza stanu**, gabinetu politycznego ministra oraz dyrektora generalnego urzędu.
- ❑ Zakres czynności sekretarza i podsekretarza stanu **ustala właściwy minister**, zawiadamiając o tym Prezesa Rady Ministrów.
- ❑ Sekretarza stanu i podsekretarza stanu **powołuje Prezes Rady Ministrów** na wniosek właściwego ministra.
- ❑ Sekretarza i podsekretarza stanu **odwołuje** Prezes Rady Ministrów.
- ❑ **Ministra zastępuje sekretarz stanu** w zakresie przez niego ustalonym **lub podsekretarz stanu**, jeżeli sekretarz stanu nie został powołany.

Aparat pomocniczy ministra

- ❑ Ministerstwo tworzy, znosi lub przekształca Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia.
- ❑ W skład ministerstwa wchodzi komórki organizacyjne:
  - ❑ **departamenty** – do realizacji merytorycznych zadań ministerstwa;
  - ❑ **biura** – do realizacji zadań w zakresie obsługi ministerstwa;
  - ❑ **sekretariaty** – do obsługi ministra oraz komitetów, rad i zespołów;
  - ❑ **wydziały, referaty, zespoły** – jako komórki organizacyjne departamentów i biur;
  - ❑ **gabinet polityczny** ministra.

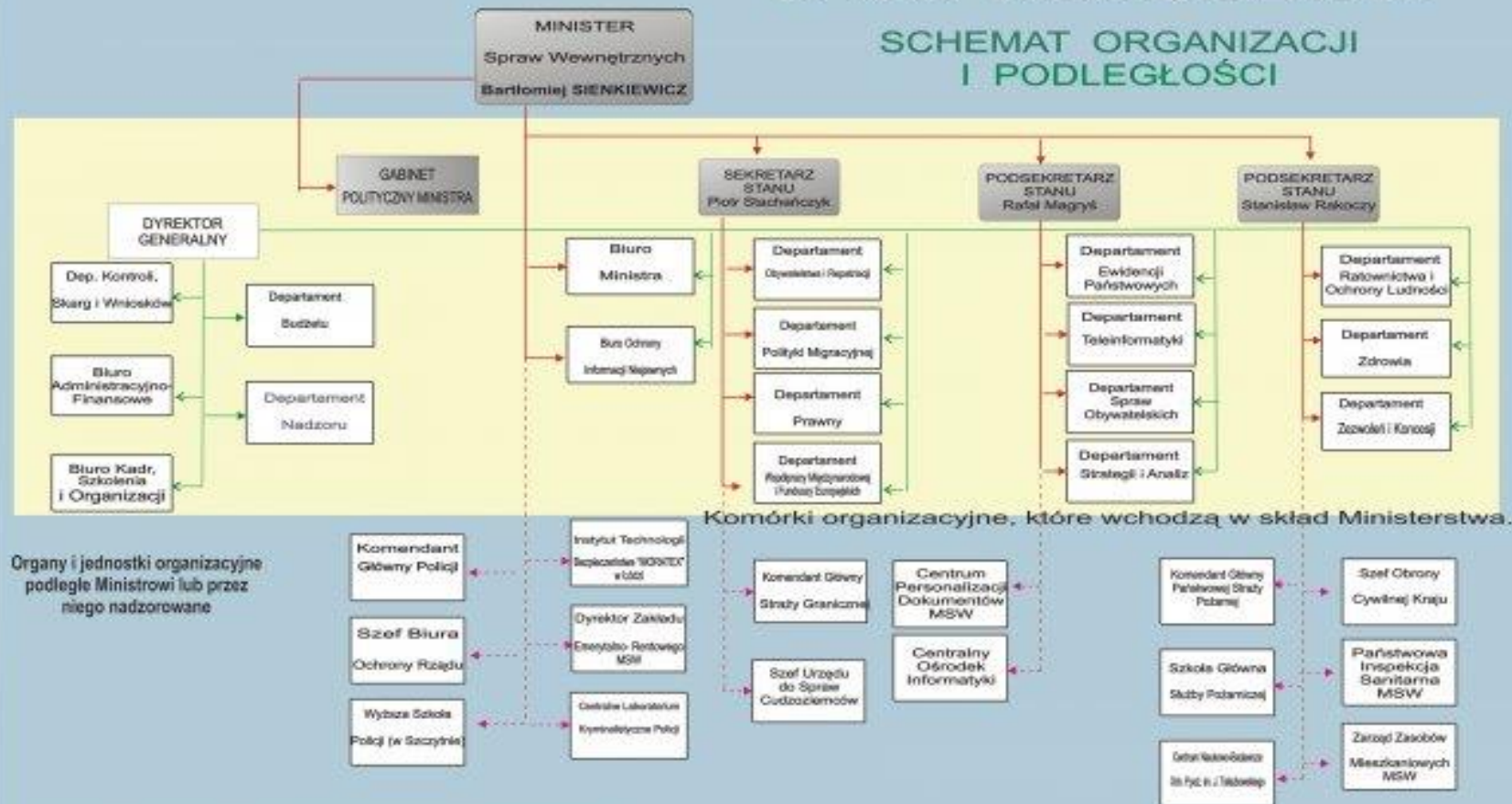
Departamenty/biura/wydziały/st.sam.

- prawnych,
- informacji,
- budżetu,
- finansów,
- kadr,
- szkolenia,
- organizacji,
- integracji europejskiej,
- współpracy z zagranicą,
- informatyki,
- zamówień publicznych,
- administracyjno-gospodarczych,
- kontroli,
- skarg,
- wniosków,
- ochrony informacji niejawnych,
- audytu wewnętrznego.

Struktura MSW

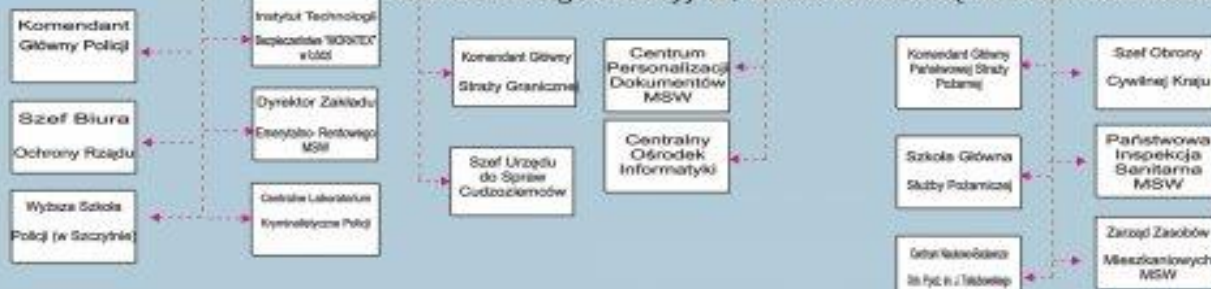
MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

SCHEMAT ORGANIZACJI I PODLEGŁOŚCI

Komórki organizacyjne, które wchodzi w skład Ministerstwa.

Organy i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi lub przez niego nadzorowane

schemat organizacji i podległości wykonano na podstawie decyzji Ministra SW Nr 6 z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie zakresu czynności członków Kierownictwa MSW oraz DG Urzędu, z późn. zm.

Wykonano w Wydziale Organizacyjnym Biura Kadr, Szkolenia i Organizacji stan na dzień 25 marca 2013 r.

Statut i regulamin

- ❑ **Prezes Rady Ministrów**, w drodze **zarządzenia**, nadaje ministerstwu **statut**, w którym określa jego szczegółową strukturę organizacyjną
- ❑ **Minister** ustala, w drodze **zarządzenia**, **regulamin organizacyjny** ministerstwa określający zakres zadań i tryb pracy komórek organizacyjnych ministerstwa oraz, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej, jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra

Statut

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 17 sierpnia 2012 r.

Poz. 590

**ZARZĄDZENIE Nr 68
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia 16 sierpnia 2012 r.

w sprawie nadania statutu Ministerstwu Pracy i Polityki Społecznej

Na podstawie art. 39 ust. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392) zarządza się, co następuje:

- § 1. Ministerstwu Pracy i Polityki Społecznej nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.
- § 2. Traci moc zarządzenie nr 50 Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Pracy i Polityki Społecznej (M. P. Nr 46, poz. 681, z 2010 r. Nr 16, poz. 167 oraz z 2011 r. Nr 35, poz. 417).
- § 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Statut

§ 3. Obsługę zadań Ministra w zakresie działu praca zapewniają w szczególności:

- 1) Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego;
- 2) Departament Funduszy;
- 3) Departament Prawa Pracy;
- 4) Departament Rynku Pracy;
- 5) Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

§ 4. Obsługę zadań Ministra w zakresie działu zabezpieczenie społeczne zapewniają w szczególności:

- 1) Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego;
- 2) Departament Polityki Senioralnej;
- 3) Departament Pomocy i Integracji Społecznej;
- 4) Departament Pożytku Publicznego;
- 5) Departament Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

§ 5. Obsługę zadań Ministra w zakresie działu rodzina zapewnia w szczególności Departament Polityki Rodzinnej.

§ 6. Bezpośredni nadzór nad Gabinetem Politycznym Ministra sprawuje Minister.

Regulamin

Załącznik do zarządzenia Nr 25
Ministra Spraw Zagranicznych
z dnia 11.10.2012 r.

Regulamin organizacyjny Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zapewnia obsługę Ministra Spraw Zagranicznych, który kieruje działami administracji rządowej:

- 1) sprawy zagraniczne;
- 2) członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Regulamin

1. W komórce organizacyjnej ministerstwa referat może być utworzony w ramach wydziału, jeżeli liczy on przynajmniej 9 pracowników, albo poza wydziałem.
2. W komórce organizacyjnej ministerstwa referat obejmuje przynajmniej trzech pracowników, w tym kierownika referatu, z zastrzeżeniem ust. 5.
3. W placówce zagranicznej referat może być utworzony w ramach wydziału liczącego przynajmniej 6 pracowników albo poza wydziałem.
4. W placówce zagranicznej referat obejmuje przynajmniej dwóch pracowników, w tym kierownika referatu, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W referacie utworzonym w ramach wydziału nie wyznacza się jego kierownika.

§ 12.

1. Pracownik zatrudniony na samodzielnym stanowisku w komórce organizacyjnej lub placówce zagranicznej podlega bezpośrednio osobie wskazanej w wewnętrznym regulaminie organizacyjnym komórki organizacyjnej lub placówki zagranicznej.
2. Bezpośrednim przełożonym pracownika zatrudnionego w wydziale lub referacie poza wydziałem jest osoba kierująca wydziałem lub referatem, z zastrzeżeniem § 15.

§ 13.

1. Prowadzący odpowiada za wykonywanie powierzonych mu obowiązków służących realizacji zadań należących do właściwości komórki organizacyjnej. W tym celu prowadzący przeprowadza niezbędne analizy, przygotowuje propozycje rozstrzygnięć, przedkłada inicjatywy oraz wydaje polecenia służbowe zastępcy prowadzącego oraz asystentowi.

Dyrektor generalny

- ❑ Bezpośredni nadzór nad komórkami organizacyjnymi z wyłączeniem gabinetu politycznego sprawuje dyrektor generalny, który zapewnia prawidłowe wykonywanie zadań określonych przez ministra, sekretarza stanu i podsekretarza stanu.
- ❑ Dyrektor generalny odpowiada za sprawne funkcjonowanie urzędu.
- ❑ Dyrektor Generalny zatwierdza wewnętrzne regulaminy organizacyjne komórek organizacyjnych ministerstwa.

Pytania i dyskusja

Dziękuję za uwagę